

**Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova**

Br: 6/4-900/24-4368

Podgorica, 18. oktobar 2024.

PLATFORMA

**za učešće potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova
Crne Gore mr Ervina Ibrahimovića na IX Regionalnom forumu Unije za Mediteran,
Barselona, Kraljevina Španija, 28. oktobar 2024. godine**

Na poziv potpredsjednika Evropske komisije Žozepa Borelja, ministra vanjskih poslova i iseljenika Hašemitske Kraljevine Jordan Ajmana Safadija i ministra za vanjske poslove, EU i saradnju Kraljevine Španije Hose Manuela Albaresa, potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr Ervin Ibrahimović učestvovaće na IX Regionalnom forumu Unije za Mediteran (UzM), 28. oktobra 2024. godine u Barseloni. Šefovi diplomatija 43 države razgovaraće o aktuelnoj reformi organizacije i najvažnijim regionalnim izazovima, s posebnim naglaskom na krizu na Bliskom istoku.

* * *

Francuska je 2008. godine inicirala jačanje saradnje u evro-mediteranskom regionu osnivanjem jedinstvenog međuvladinog mehanizma nazvanog Unija za Mediteran. Danas, UzM okuplja 43 zemlje od kojih 27 zemalja članica Evropske unije, pet afričkih zemalja (Egipat, Alžir, Mauritanija, Maroko i Tunis), pet bliskoistočnih zemalja (Izrael, Jordan, Liban, Sirija, Palestina), pet kandidata za članstvo u EU (Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Albanija, Turska, Bosna i Hercegovina) i Monako.

Glavni cilj saradnje je uspostavljanje mira, prosperiteta, sigurnosti i regionalne kohezije kroz politički dijalog i projektnu saradnju u šest oblasti (ekonomski razvoj i zapošljavanje; visoko obrazovanje i istraživanje; socijalna i civilna pitanja; voda, životna sredina i plava ekonomija; saobraćaj i urbani razvoj; energetika i klimatske promjene). Poseban akcenat stavljen je na socio-ekonomsko osnaživanje žena, inkluzivni rast i zapošljavanje mladih.

Sjedište Sekretarijata je u Barseloni, a generalni sekretar je egipatski ambasador Naser Kamel. Predsjedavanje UzM se vrši kroz sistem sjeverno-južnog partnerstva, kopredsjedavanjem EU kao stalnog partnera i jedne zemlje Mediterana iz Južnog susjedstva. Aktuelni kopredsjedavajući su EU i Hašemitska Kraljevina Jordan.

Polovinu budžeta Sekretarijata finansira Evropska komisija, a ostalu polovinu države članice na osnovu dobrovoljnih kontribucija. Crna Gora (Ministarstvo vanjskih poslova) je do sada uplatila tri dobrovoljne kontribucije (3.000 eura u decembru 2021, 3.500 eura u aprilu 2023. i 4.000 eura u septembru o.g). Na godišnjem nivou se održavaju sastanci resornih ministara i eksperata iz šest prioriternih oblasti, a iz domena vanjske politike Forum šefova diplomatija, na kojem se sublimira jednogodišnji rad Unije, i tri sastanka Komiteta visokih zvaničnika. Crna Gora redovno učestvuje na sastancima na svim nivoima.

UzM je 2020. godine proglasila 28. novembar za Međunarodni dan Mediterana, kojim se obilježava njegovanje zajedničkog mediteranskog identiteta i promocija međukulturne raznolikosti regiona. Biraju se dva grada koja u jednogodišnjem periodu nose titulu Prijestonica kulture i dijaloga Mediterana. U 2023. godini, Opština Budva je dostavila svoju kandidaturu i ušla u uži izbor, ali su odabrane Tirana i Aleksandrija.

Posljednja zajednička aktivnosti Crne Gore i UzM bila je partnerstvo u organizaciji ovogodišnje Ljetnje škole za mlade diplomate „Gavro Vuković“ u Kolašinu. Unija je bila domaćin jednog panela na temu ekonomske diplomatije i finansijski podržala učešće brojnih zemalja. U našoj zemlji su boravili zamjenik generalnog sekretara i direktor Odsjeka za ekonomsku saradnju i zapošljavanje. Rekordan broj učesnika iz čak 46 zemalja je u određenoj mjeri i rezultat partnerstva sa UzM, te će Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore nastojati da se saradnja realizuje i naredne godine.

Osim vladine dimenzije, u okviru UzM djeluje i parlamentarna dimenzija kroz sastanke odbora i predsjednika skupština, na kojima predstavnici Crne Gore aktivno učestvuju.

* * *

Deveti Regionalni forum održaće se u Barseloni, 28. oktobra o.g. Domaćin sastanka biće španski šef diplomatije Hose Manuel Albares, a kopredsjedavajući potpredsjednik EK Žozep Borelj i jordanski ministar vanjskih poslova Ajman Safadi.

Brojne teme sastanka će se odnositi na ulogu i jačanje UzM na međunarodnoj sceni i dosadašnja postignuća i perspektive u kontekstu trenutnih geopolitičkih dešavanja kroz diskusiju o bezbjednosnim pitanjima, migracijama, klimatskim promjenama, ulozi žena, nezaposlenosti, obrazovnim mogućnostima, te trgovinskim i investicionim tokovima. Posebna pažnja biće posvećena aktivnostima na reformi organizacije koja je započeta 2023. godine i aktuelnim regionalnim izazovima, posebno krizi na Bliskom istoku. U organizaciji su aktuelna i pitanja izbora novog generalnog sekretara za period 2025-2028. i zemlje predsjedavajuće u 2025. godini, pa se očekuje da bi i o tome biti riječi u Barseloni.

Značaj učešća na Regionalnom forumu UzM

Učešće crnogorskog šefa diplomatije na ministarskom sastanku UzM predstavlja priliku za razmijenu mišljenja o ključnim temama i izazovima sa kojima se suočava region Mediterana,

uključujući geopolitička dešavanja, kontrolu ilegalnih migracija, jačanje civilnog društva, otvaranje novih radnih mjesta za mlade, kao i poboljšanje obrazovnih mogućnosti i uloge žena u društvu. Sastanak pruža mogućnost definisanja smjernica za jačanje uloge UzM i njene održivosti na regionalnom i globalnom nivou, kroz povećanje finansijskih kontribucija članica i produblјivanje saradnje u prioritnim oblastima za razvoj regiona.

Sastanak takođe omogućava isticanje dosadašnjih rezultata saradnje Crne Gore i Unije, s obzirom na aktivno učešće resornih ministarstava na tematskim sastancima UzM, kao i analizu napretka ostvarenog u regionu kroz ovu multilateralnu platformu.

U kontekstu globalnih ratnih dešavanja, Forum pruža mogućnost slanja poruka solidarnosti i podrške, poziva na prestanak sukoba i uspostavljanja mira, te promociju ljudskih prava, teritorijalno integriteta i suvereniteta kroz dijalog kao jedini održivi način za normalizaciju odnosa.

Boravak u Barseloni omogućava i ostvarivanje brojnih kontakata i bilateralnih sastanaka sa ostalih 45 zemalja članica Unije, u cilju promocije crnogorskih postignuća na unutrašnjem, regionalnom i multilateralnom planu.

Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore će predvoditi potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr Ervin Ibrahimović, a u delegaciji će biti:

- Milica Đuričković, otpravnica poslova u Ambasadi Crne Gore u Kraljevini Španiji, a.i;
- Nizaheta Kurpejović-Cikotić, v.d. generalne direktorice za multilateralne poslove i
- Nikolina Karanikić, druga sekretarka u Direkciji za regionalne i druge međunarodne organizacije.

Troškove učešća crnogorske delegacije na IX Regionalnom forumu UzM snosiće organizator i Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore.